

Нам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0907
з Нью-Йорку (212) 227-4125
УНІОС (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXIX. Ч. 149. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬЮ-ЙОРК ВІВТОРОК, 10-го СЕРПНЯ 1982 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. TUESDAY, AUGUST 10, 1982 No. 149. VOL. LXXXIX.

Завершується підготовка до ЮМПЗ

Нью-Йорк, Н.Й. (Роман Юзєнів). — Ювілейна Міжкrajова Платова Зустріч (ЮМПЗ), що розпочнеться у суботу, 14-го серпня ц.р., на пластовій оселі „Вовча Тропа“ в Іст-Четемі, Нью-Йорк, є продовженням відзначувань 70-ліття Плату, які почалися Зустріччю в Австралії і завершаться Зустріччю в Європі вліті 1983 року.

До цієї пори зголосилося около 1,500 учасників, більшість із них — новацтво, юнацтво і старше пластуництво.

Організаційна комісія ЮМПЗ, під головуством п. сен. Андрія Ластовського, працює вже від вересня минулого року над підготовкою цієї Зустрічі.

Перша платова зустріч відбулася у 1924 році на вершні „Писаний Камінь“ у Карпатах. Взяло участь 72 пластуни із Верховним Отаманом — Сірим Левом на чолі.

Ювілейні Міжкrajові Платові Зустрічі, починаючи з 1957 року відбуваються у ЗСА і Канаді наперемінно, щоп'ять років. Зустріч в 1978 році відбулася на заході Канади, і в ній взяло участь 1,019 учасників. Остання Зустріч у ЗСА — це була ЮМПЗ на „Вовчій Тропі“ в 1972 році, при участі 2,215 пластунів і пластунок.

Головна Платова Булава проголосила на цей ювілейний рік клич „Платова

одність і братерство“, а гасло ЮМПЗ-82 — це слово Миколи Руденка — „Минулого не можна відібрати а є і ще майбутнє“. Плату діє тепер в Канаді, ЗСА, Аргентині, Великобританії, Німеччині, та Австралії. На ЮМПЗ діятимуть наступні табори, що їх тут подано з комендантами: новачок — п. сен. Соня Слободя; новачок — ст. пл. Тарас Ковч; юначок — ст. пл. Марія Котил; старшого пластуництва — ст. пл. Христя Панчук; сеньйорату — п. сен. Теодозій Крупа; і Пласт-приятю і гостей — п. Петро Божа.

На Зустрічі будуть також представники українських молодечих організацій і етнічних скавтів.

Команда ЮМПЗ-82: комендант — п. сен. Всеволод Гнатчук; І заступник — п. сен. Роман Копач; ІІ заступник (виховні справи) — п. сен. Олег Гордієнко, ІІІ заступник (адміністративні справи) — п. сен. Андрій Ластовський; бунчужний — ст. пл. Борис Лоза; писар — ст. пл. Наталка Лончина; капелан — п. сен. о. Богдан Смик і п. сен. о. Артемій Селепня; архівар — п. сен. Ігор Король; скарбник — п. сен. Дмитро Косович. Працюватиме теж понад 25 референтів.

Святочне відкриття Ювілейної Міжкrajової Платової Зустрічі відбудеться у неділю, 15-го серпня ц.р., в годині 9-й ранку.

В ІТАЛІЇ ЗАСУДЖЕНО 87 ТЕРОРИСТІВ, членів організації Фронтвова лінія, поміж якими був також син одного із італійських колишніх міністрів. Усіх терористів засуджено за збройні напади в роках від 1976 до 1979. Ця організація є ідеологічно споріднена із Червоною бригадою.

В МОСКВІ ЗАБОРОНИЛИ АМЕРИКАНСЬКИМ дипломатам купатися у ріці Москва та перебувати на її берегах у відпустку за те, що містечко Глен Ков вирішило не допускати до користування тамешними пляжами та спортивними площами. Американським дипломатам заборонили тепер доступ до ріки Москви шість миль на північ від міста. Це місце відоме як „пляжа дипломатів“. Наразі немає заборони користуватися в Москві тенісовими кортами, а гольфової площі там взагалі немає.

ПІСЛЯ ПРОТЕСТІВ, ГОЛОДІВКИ Й ДЕМОНСТРАЦІЙ ДЕМ'ЯНЮКА ЗВІЛЬНЕНО З ТЮРМИ

Клівленд, Огайо (О.Г.). — В справі арешту Івана Дем'янюка, обвинуваченого за участь у винищувальних жидів під час Другої світової війни, у „Свободі“ були вже дві нотатки: одна за пресовою агенцією, друга — невідомо, отже редакційна. Якщо мова про другу, то слід тільки уточнити, що натяк на „голоси клівлендської (американської) преси“ з дня 17-го червня 1982 року, вже не актуальний. Того дня перестала виходити газета „Клівленд Пресс“, так, що тепер Клівленд має вже тільки один щоденник, „Клівленд Плейн Ділер“.

Досі в цій газеті появилося сім вісток у справі теперішнього заарештування Дем'янюка. Чотири з цих звітів походять з під пера Стефана Сол, а три, невідомо, чи з пера іншого журналіста.

Ось ці заголовки в хронологічному порядку: 13-го липня (Стефан Сол): „Дем'янюк не з'явився на переслухання, його пошукують“; 20-го липня (Стефан Сол): „Дем'янюка звільнили, як він прийшов на побачення з Баттісті“; 21-го липня (Стефан Сол): „Дем'янюк не приймає жодної пропозиції до звільнення“; 22-го липня (новинка): „Дем'янюк переведений до в'язниці повіту Лейк“; 23-го липня (Стефан Сол): „ЗСА можуть перевести і насильно віджидувати Дем'янюка“; 30-го липня (вістка): „Панель наказав звільнити Дем'янюка“; 31-го липня (новинка): „Дем'янюк у добром стані в лічниці“.

арешту Іхнього батька, а третій репортаж цієї самої С. Сол ілюструє світлина цих же трьох дітей, як відбуваються перед будинком Осередку справедливості голодівку солідарності зі своїм батьком.

До цього треба додати, що за час 11 днів свого ув'язнення Дем'янюк не сховає з екрану клівлендських телевізійних русел, які, між іншим, подавали кадри з української демонстрації в користь Дем'янюка, що відбулася в понеділок, 26-го липня, в центрі міста. Телевізійні русла були теж першими, що подали вістку про несподіване звільнення Дем'янюка 30-го липня; русло ч. 8. — тричі проголошувало що виступ під час програми, не враховуючи сцені звільнення, як жінка Дем'янюка серед сліз і терпких слів розчулює, старається вдержати в рівновазі ослабленого 11-денною голодіркою чоловіка.

Як відомо, минулого року клівлендський федеральний суддя, Френк Баттісті, засудив Івана Дем'янюка за неправдиві дані в процесі натуралізації і за злочини в концентраційному таборі Трєблінка в Польщі. Сталося так, хоч панівний резонанс повинні були бути слова адвоката Дж. Мартіна: „Ніхто не прийшов на розправу до підсудного, не показав на нього пальцем і не сказав: „То був ти!“ — а представлений прокуратурою ніби — оригінальний виказку Дем'янюка з концентраційного табору, совети негайно брали назад, як тільки адвокат Дж. Мартін зажадав її для графологічної перевірки.

В червні цього року 6-й Дистриктний суд затвердив рішення судді Баттісті, але — цитуємо слова вістки С. Сол з 20-го липня: „Цей

Атакують „Буковинський Курінь“ і його творців

Джерзі Сіті, Н.Дж. — У „Літературній Україні“ з 22-го липня ц.р. появилася довга стаття за підписом І. Гришин-Гришук п.н. „Дорогого зради“, в якій автор розправляється в типовий спосіб з організаторами відомого у Другій світовій війні „Буковинського Куреня“, який wraz з іншими військовими українськими частинами відіграв велику роль у визвольних змаганнях.

Причиною того нового пашквілю советських журналістів є спогади учасників тих днів, які появилися друком у ЗСА, приміром, який завжди передіставляється в Україні. Автор статті у „Літературній Україні“ не подає, чи це саме споми-ни викликали у нього таке обурення, але закладаючи ім

фальшування в загальному, побоюється, що вони „поширюють серед українських емігрантів легенди, буцім то боролися вони проти чужоземних загрозників“.

Ціла лютя Гришин-Гришук виливається в статті в першу чергу на організаторів „Буковинського Куреня“ — Ореста Зибачинського і Петра Войновського, зокрема на останнього, який очолював курінь. У статті представлено будинок історія ОУН і збройного націоналістичного спротиву в часі Другої світової війни на Буковині, включно із „побідою“ Червоної армії.

Розуміється все представлено у світлі інтересів і служіння чужим розвідкам в спосіб добре відомий з усіх статей проти „буржуазних націоналістів“.

В Нью-Джерзі відбудеться Український фестиваль

Вернон, Н. Дж. — У місцевому великому „Парку активностей“ відбудеться вперше Український фестиваль в рамках Міжнародних фестивалів, в неділю, 29-го серпня ц.р.

Міжнародні фестивали триватимуть від 18-го серпня до 6-го вересня у приміщеннях парку у великому шатрі, що може помістити біля 5,000 глядачів; парк має багато розважових влаштувань для дітей і старших. Організатори сподіваються, що Український фестиваль принесе багато глядачів.

У його програмі виступить відома оркестра „Іскра“, в якій грають Олександр Богдан Кузишник, Олександр Будзак та Ярослав Палик, група бандуристів „Гомін“ з Нью-Джерзі, під проводом Вол. Юрєвича, танцювальний ансамбль „Воля“ з Картерету, Н. Дж., музичний ансамбль „Дніпро“ і танцювальна група СУМ з Пассейку, Н. Дж.

Програма Українського фестивалю буде проходити без перерви від години 12-ої полудня до 11-ої вечора.

В рамках Міжнародних фестивалів планується ще окремі дні присвячені народній музиці та виступам німців, поляків і ірландців.

Яр Славутич став лавреатом

Едмонтон, Альта. — Нещодавно відновлена Українська Могиланська-Мазепинська Академія нагородила визначного українського поета Яра Славутича званням лавреата, 1982.

Яр Славутич народився 1918 року у південній Україні. В 1940 році закінчив Запорізький Педагогічний Інститут. Під час Другої світової війни брав участь у підпільному визвольному русі. Переїхавши до Америки 1949 року, закінчив Пенсильванський університет в 1955 році з науковим ступенем доктора філософії.

Після цього протягом п'яти років він викладав в школі в Монтарей, Каліф.

В 1960 році переїхав Яр Славутич до Канади. Відтоді живе в Едмонтоні, де в Альбертському університеті викладає українську мову й літературу, а також займається розгорнутою науковою працею, виступаючи з доповідями на наукових конференціях.

В 1960 році переїхав Яр Славутич до Канади. Відтоді живе в Едмонтоні, де в Альбертському університеті викладає українську мову й літературу, а також займається розгорнутою науковою працею, виступаючи з доповідями на наукових конференціях.

Українці виросшують квіти

Москва. — Як подає „Селянське Життя“, в Україні тепер багато громадян перекинулися на вирощування квітів замість ярини.

Це з того приводу, що продаж квітів у містах є дуже корисним фінансово і можна на ньому заробити куди краще, як на продажу ярини.

Як відомо, громадянам СРСР можна мати малу частину землі для себе, і українські робітники використовують ту можливість на плекання городів з квітами.

В деяких випадках, обурюється „Селянське Життя“, стинають навіть овочеві дерева, щоб на тому місці плекати квіти. Журнал п'ятує також те, що українські селяни використовують для своїх цілей воду, електрику та інші споруди, призначені для колективів. Дають приклади, що один колективник має оранжерею величчю 1,300 квадратних футів, а одна колгоспниця за продаж квітів могла купити своїм синам автомобіль, попри те, що вони не мають праці.

Плянують видати Українську Літературну Енциклопедію

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Українська преса з СРСР подає вістку, що в Україні будуть видавати в п'ятьох томах Українську Літературну Енциклопедію.

Підготовкою займається Інститут літератури імені Т. Шевченка при Академії Наук та головна редакція Української Радянської Енциклопедії. Редакційну колегію очолює Микола Бажан, а до неї входять між іншими також Олександр Гончар, Павло Загребельний і Борис Олійник. Розуміється, вже у перших виданнях про це заплановане видання пишеться, що енциклопедія буде подавати „широкі відомості з історії української літератури, особливо її розвитку в радянський час, у нерозривному зв'язку з літературами інших

народів СРСР, насамперед із російською літературою, а також міститиме інформацію про літератури зарубіжних країн усіх континентів, розкриваючи їхні сучасні та історичні зв'язки з українською літературою“.

В повідомленнях підкреслюється „символізм“ видання 60-річчя утворення СРСР і рівночасне проголошення зачаткування цього видання. Тому теж в енциклопедії будуть головне місце присвячувати висвітленню сучасного літературного процесу, „проблем теорії і практики соціалістичного реалізму“. Плянувана Українська Літературна Енциклопедія має бути немою продовженням Української Радянської Енциклопедії з участю тих самих співробітників.

Появилася автобіографія М. Грушевського з 1926 року

Нью-Йорк, Н.Й. — Накладом Українського Історичного Товариства, в серії „Грушевськіяна“, появилася „Автобіографія“ Михайла Грушевського з 1926 року за редакцією із примітками Любомира Винара, видатного дослідника життя і діяльності найвидатнішого українського історика. Є це квітська автобіографія М. Грушевського, яку в 1930-их роках вилучено з советських бібліотечних фондів в Україні і знищено. Видання складається з таких частин: вступ І. Винара, автобіографія, студія І. Винара „Автобіографія М. Грушевського з 1926 року, додаток — М. Грушевський „Як я був колись белетристом“ (із 1928 року).

Д-р І. Винар аналізує у своїй праці причини повороту М. Грушевського в Україну у 1924 році і на основі глибокого аналізу джерел виділяє нові гіпотези відносно цієї важливої події, а також переводить порівняння між львівською автобіографією Грушевського з 1906 року і квітською з 1926 року.

Автобіографія Грушевського з 1926 року є одним із найважливіших джерел до вивчення життя і творчості найвидатнішого українського історика і суспільного діяча в ХХ столітті.

УІТ плянує у дальших випусках „Грушевськіяна“ містити передрукі рідкісних праць М. Грушевського, а також нові праці про його життя і творчість. У зв'язку з відзначенням 50-ти ліття смерті М. Грушевського у 1984 році, УІТ запланувало видання окремого збірника і інших видань, присвячених М. Грушевському. Видання квітської автобіографії Грушевського, яке вишло обмеженим накладом, коштує 6.50 дол. За мовленням враз з грошовим переказом треба вислати на адресу Адміністрації „Українського Історика“, Ukrainian Historian, P.O. Box 312, Kent, Ohio 44240.

В Америці

СТЕЙТОВЕ УПРАВЛІННЯ ВУЛИЧНОГО руху в Трентоні, Нью-Джерзі, підтримало ухвалу адміністрації містечка і околиці Вудбрідж заборонити на вулицях пішоходам і автоводіям уживати навушників з радіо, коли людина гуляє вулицями і вона не в стані чути сигналі остоорогу від інших авт. Заборону видано на тій підставі, що навушники загрожують безпечній їзді і безпеці пішоходів. Річард Кузник, радний з Міддлсекс повіту, був внескомцем цього законопроекту. Згідно з новим законом, кара в 50 доларів і навіть ув'язнення до 15-ти днів будуть накладені на того, хто слухатиме радіо, маючи обидва навушники на вухох під час чи то ходіння по вулицях, чи при біганні, їзді на ровері чи в автомобілі.

ПРИНСТОНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ може похвалитися великим осягом у фінансовому відношенні, найбільшим за останні 42 роки часу, бо цього річчя грошова збірка на різні цілі університету дала понад 10 мільйонів доларів. На кінець дати збірки, 3-го червня, сума сягнула 10,379,704 дол., — повідомив директор Програми річних пожертв. Програму започатковано 42 роки тому.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПРОКУРАТОР попросив федерального суддю в четв'єр, 5-го серпня, відбутися на переслухання в справі Джана Гінклі, мол., який якраз відсидів свої приспані 50 днів у психічному відділі лікарні після того, як його визнала лава присяжних невідповідальним за замахи на життя президента Рональда Регена, поранення його і ще трьох осіб, — через схічну хворобу. Як відомо, його звільнено від вини 21-го червня, ц.р., і він начебто є на лікуванні. Але за законами американського судництва, такі коліс підсудні переступили після 50-ти днів лікування можуть вийти на волю з лікарні, якщо вони вже здорові. Сам Гінклі, на пораду адвоката і родини, відмовився від свого права вийти із шпиталю, бо серед населення є незадоволення вироком невинності для нього. Через це оборонець та родина Гінклі воліє деякий час вичекати, а не дратувати це більше американську публіку передчасним випуском на волю цього молодого незрівноваженого чоловіка. Проте прокуратор настоює на переслухання Гінклі вже тепер, після 50 днів у психіатричній лікарні, щоб згодом, скориставшись з „технічних недотримань“ умов закону, на підставі якого він перебуває в шпиталі, Гінклі не закинув „неправильностей“ щодо його особи та не вимагав різних „сатисфакцій“. Його мають визнати „безпечним“ або „небезпечним“ ще тогочасно.

ГОЛОВНИЙ КОРЕСПОНДЕНТ „ІЗВЕСТИЙ“ у Вашингтоні Мелор Стурра, що перебуває тепер у Советському Союзі, не може повернутися на своє становище так довго, доки СРСР не відкине свої постанови видавати американського журналіста з „Ньюзік“ Андрію Нагорського.

ІЗРАЇЛЬ ДОМАГАЄТЬСЯ ГАРАНТІЙ ВИВЕДЕННЯ ПОВСТАНЦІВ ПВО

Єрусалим, Ізраїль. — Ізраїльські офіційні чинники, не маючи довіри до переговорів про виведення повстанських частин Палестинської Визвольної Організації з Бейруту на підставі переговорів американського висланника на Близькому Сході Філіпа Габіба і представників ПВО, домагаються гарантії, що американські воєнки, французькі й італійські, які під час евакуації мали б служити як перші частини так званого мирового корпусу в Ливані, дадуть собі раду і доповнять, щоб повстанці Ясіра Арафата забралися у визначеному часі з Бейруту.

ку ізраїльського уряду, бо раніше міністерство оборони в Єрусалимі категорично вимагало, щоб повстанці перші покидали Бейрут, заки ще займуть свої позиції воєнки мирного корпусу.

Однак Ізраїль домагається від ЗСА, Франції і Італії гарантії, що Я. Арафат і його військові частини вже такі першого дня після прибуття мирного корпусу, який тимчасово складатиметься з названих трьох держав, розпочнуть евакуацію Бейруту, бо в протилежному випадку ізраїльські воєнки змусять із цього кроку силою зброї.

Якщо, однак, міжнародний корпус не дасть собі ради з ПВО, він повинен вийти з Бейруту і дати можливість ізраїльській армії розпочати головну офензиву проти ПВО. Виступаючи в радіо Бегін заявив, що така гарантія для Ізраїля — кінцева, бо що зроблять малі міжнародні частини, як, наприклад, палестинці відмовляться покидати місто і вирішати прийняти бій в Бейруті. „Ми не можемо стріляти тоді американськими, французькими чи італійськими воєнками, які стоять між евакуацією ізраїльськими і ПВО“, — заявив Бегін.

Вчорашній ізраїльський артилерія час від часу обстрілює позиції повстанців, але це тільки для того, щоб „принудити“ нас тут присутність“, — заявив один з ізраїльських старшин західним кореспондентам. Знову ж Я. Арафат побоюється, що під час евакуації ізраїльські воєнки влаштували їм „кровавий купель“, а християнська міліція також запровадитиметься з мусульманами у західній частині міста, особливо з тими, які досі всеціло підтримували ПВО.

Ізраїльський міністер оборони Арієль Шарон заявив, що покищо немає жадної до мовленості про евакуацію ПВО і тому Ізраїль діятиме дуже обережно, бо за ширмою міжнародного корпусу миру, палестинці замість „пакуватися“, приготують до боротьби з ізраїльською армією.

Прем'єр-міністр ізраїльського уряду Менахем Бегін повідомив про бажання Ізраїля державного секретаря З'єднання Стейтів Америки Джорджа Шульца, відповісти таким шляхом на пропозицію Ф. Габіба. При тому Бегін заявив у листі до Шульца, що Ізраїль погоджується, щоб 6,000 повстанців ПВО залишилися у бундерах у західній частині Бейруту аж до прибуття міжнародного корпусу миру. Це погодження розцінюється у політичних колах як поступок.

Ізраїльський міністер оборони Арієль Шарон заявив, що покищо немає жадної до мовленості про евакуацію ПВО і тому Ізраїль діятиме дуже обережно, бо за ширмою міжнародного корпусу миру, палестинці замість „пакуватися“, приготують до боротьби з ізраїльською армією.

У світі

ЛЕОНІД І. БРЕЖНЕВ ПИСАВ ДО Ясіра Арафата листа з призначенням для боротьби палестинських повстанців. Як подає советське агентство ТАСС, палестинська проблема була також предметом дискусії поміж членами советського уряду і представниками Третього світу. Рівночасно ТАСС повідомив, що Брежнев вислав також листа до президента Рональда Регена, закликаючи йому, що він замало натискає на Ізраїль щодо перемір'я.

У ВСІХ ЦЕРКВАХ ПОЛЬЩІ ЧИТАЛИ НЕДАВНО пастирський лист провідника Католицької Церкви архієпископа Юзефа Глемпа, в якому він висловив велике розчарування з приводу рішення уряду відложити приїзд Папи Івана Павла II до Польщі. Як відомо, Войшек Ярузельський заявив ще 21-го червня, що умови в Польщі не є пригрозі до відвідин Папи у місяці серпні і тому треба їх пересунути на черговий рік.

СУД НАД БУВШИМ МІНІСТРОМ закордонних справ Ірану Садехом Голдзадегом, якого добре ще пам'ятає західний світ із часів переговорів у справі американських закладників, пересунуто на пізнішу, точно ще не означену дату. Голдзадега обвинувачують у плянванні атентату на аятоллу Хо мейні і його арештували wraz з іншими противниками режиму, що мали бумажно вбиті у 1981 році понад 1,000 іранських високих урядників. Пересунення процесу не означає однак ніякої полетції для Голдзадега і запевняють, що релігійний суд і присуд будуть виконані.

В ЛІВЕРПУЛІ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ почалися знов заворушення в найгіршій ділянці міста, яку називають „Полудневим Бронксом“. Минулого року подібні заворушення викликали спалах у 20-их містах Великої Британії. Наразі нічні перепалки з поліцією, якої тим разом є багато, є менші. Пояснюють це тим, що учасниками їх є діти від 8 до 14 років життя. Вони підпалюють порожні будинки, крадуть авта і кидають каменями в поліціянтів.

СПОСТЕРІГАЧІ СТВЕРДЖУЮТЬ, ЩО СТОЛИЦЯ Куби, Гавана, стоїть немов заморожена у своєму зовнішньому вигляді від двадцяти років панування Фідела Кастро. Це бачиться зокрема на автомобілях, що їдуть чи стоять на вулицях, переважача частина яких походять з п'ятдесятих років, американської продукції. Тільки подекуди можна вже тепер побачити нові авта советського виробу, а це „Москвичі“ і „Лада“.

ІНДІРА ГАНДІ, ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР ІНДІЇ, подала до відома, що Президент Роналд Реген погодився на доставу Індії американської технології. В тій цілі буде створена спеціальна комісія, яка перевірить потреби Індії.

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-8964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302. Subscription 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — \$1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda". Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Всі листи, надіслані авторами, не можуть відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає своїх членів, щоб не вважали за обов'язок надіслати матеріали. Незадоволені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг до початку надіслання. Авторство з відповідною поштовою оплатою — за зміст оголошень. Редакція не відповідає.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів УНСОЮзу 65¢ місячно. За кожну зміну адреси — \$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Нові Додатки до Конституції?

Американська Конституція складається, — як відомо, з "Первісних" 7-ох статей, з 10-ох Додатків "Харті прав" і 16-и інших Додатків. У статті "V" з-посеред "Первісних" 7-ми статей говориться про можливість і процедуру схвалення нових конституційних Додатків: для цього треба спершу схвалення даного тексту двома третинами голосів в обох палатах Конгресу та згодом ратифікації трьома четвертинами голосів асамблей "кілківх стейтів". Докладного числа стейтів чи пак стейтових Асамблей не сказано у Конституції, бо ці Первісні статті були схвалені ще у 1787 році, коли то підписали їх представники тільки 13-ох тодішніх стейтів із Джорджем Вашингтоном, представником Вирджинії на першому місці. Дістаті апробату від двох третей членів обох палат Конгресу і згодом трьох четвертей членів стейтових асамблей — не так легко.

Ось, наприклад, останнім запропонованим Додатком був так званий "ІРА-Додаток (від перших літер англійської назви "Додаток про рівні права)". Конгрес схвалив його ще 22-го березня 1972 року в половині 1980 року, ратифікували його асамблей 35-ох стейтів, але не почастило дістаті ратифікацію від мінімуму потрібних 38-ох стейтових асамблей, дарма що остаточний термін продовжено аж до 30-го червня ц. р. і доводилося публічно дебатовати контрверсійний, "ІРА-Додаток" — так і провалився. Головною виною приписувано статті, яка наказувала фінансувати з державних (федеральних чи стейтових) фондів жіночих абортів, але частина американських жіночих організацій приєдналася до опозиції з страху, що схвалення такого нового Додатку у практиці призведе, урівноважених жінок виконувати військову службу також у фронтових частинах.

Тепер є аж три проекти нових конституційних Додатків. Президент Реген запропонував, щоб окремий Додаток забороняв схвалювати дефіцитовані федеральний бюджет. Опозиція негайно звернула увагу на дивовижну ситуацію, що Президент наполягає на введення конституційної заборони державного (федерального) бюджету, у якому не було б балансу між прибутками й видатками, саме тепер, коли схвалений, на пропозицію Рональда Регена бюджет на новий фінансовий рік дасть дефіцит поперх 100 мільярдів доларів, найбільший за всю історію Республіки. Президент домагається теж схвалити конституційний Додаток, який забороняв би переводити аборт. Існує сильна опозиція проти такої пропозиції. Опозиційні кола орудують аргументом, що Конституція не може порушити найперший власний принцип — право людини розпоряджатися собою і що цей принцип важливіший, аніж аргумент, що вже народжена дитина є живою людиною, отож аборт несправді є вбивством, найбільшим злочинством з усіх існуючих злочинів. Зголошено теж внесок на схвалення такого Додатку, який дозволяв би публічним школам усіх ступенів і видів на добровільну молитву шкільних вихованців, бо, — як правильно заявив президент Реген у недавньому виступі в Гартфорді, Коннектикут, — "Конституція вела поділ Церкви й держави, але не забороняє молитися".

Кожний з отих запропонованих нових конституційних Додатків має палких прихильників і палких противників. Довкола кожної з тих пропозицій розгорнеться напевне голосна кампанія. Кожна з отих пропозицій має наче принципову опозицію ліберального табору в американському суспільстві. Демократична партія, яка підтримує принцип встрайвання держави в різні ділянки громадського життя — є проти обмеження права кожного громадянина зголошувати до Конгресу прелімінар бюджету з певним дефіцитом. Увесь ліберальний табір підтримує право жінок позбуватися лікарським способом вагітності, — всі американські ліберали є також проти молитов у школах, які ніби порушують конституційного розмежування Церкви від держави.

Тому треба передбачувати палку внутрішню боротьбу в американському громадянстві і можна сумніватися, чи вдасться президенту Регенові перевести в діло задум — введення отих нових конституційних Додатків.

Очевидно, Реген має рацію, що зріст абортів в Америці тісно пов'язаний із занепадом моралі в суспільстві, — він має рацію, що з виключенням молитви з публічних шкіл скрипить теж безбожництво й легковажне відношення до Церкви і віри. Проте не так легко переламати в Америці ті течії, які накопили тут стільки лиха.

У ДОКУМЕНТІ, що ЦИРКУЛЮЄ У ПЕНТАГОНІ, стверджується, що кошт 50 літаків фірми Локгід типу С-5В, тяжких вантажних літаків для Департаменту оборони, зростає на 25 відсотків і їх не вдасться побудувати на визначений термін. Цей рапорт прийшов, "невчасно", бо якраз тоді, коли Конгрес вирішує, чи дати Пентагону ці зазначені літаки, чи натомість — переробити відповідно до вимоги Департаменту оборони 48 літаків марки Б-1, що коштувало б 6 мільярдів менше і було б зроблено швидше. Тим часом Палата Репрезентів-тів протестувала підтримку для Локгіда, а Сенат волів Боінг.

Газета "Радянська Україна" у своєму виданні з 13-го липня ц. р. помістила довшу статтю М. Соломатіна, кандидата історичних наук про "ядерну ліхоманку жовтоблakitників". Советського автора особливо "турбує" твердження, "українських буржуазних націоналістів" і їхньої преси, що вони "роздувають міф про радянську загрозу", про яку відставання ЗСА в галузі озброєнь, щоб на цій пропагандистській хвилі долати теперішньому урядові збільшувати військові асигнування".

На думку автора, "українські буржуазні націоналісти" виступають сьогодні повною силою за дозброєння ЗСА і Північно-Атлантичного Союзу (НАТО), за розміщення у Західній Європі американських ракет середнього засягу, "за втілення в життя регіональної концепції обмеженої ядерної війни".

Идучи по лінії офіційної советської пропаганди, автор М. Соломатін говорить про "зоологічний антикомунізм і антирадянський націоналізм", які, мовляв, завжди виступають за посилення конфронтації і напруження, за переміну незгод між державами у конфлікти, а конфлікти — у збройні сутички і війни із застосуванням зброї масового знищення. "По-перше, — каже автор, — така позиція повністю відповідає ідеологічним засадам буржуазно-

Коліс спартанці, а потім і римляни шанували своїх старих громадян. Саме старці творили найвищі ради, від чого і походить слово сенат, що дослівно означає — рада старших, яким в тодішній час довіряли найважливіші державні справи, віддавали пошану, резервували перші місця на ігрищах чи в театрах. Не так воно в наших сучасних часів. Тепер старих людей вважають зайвим тягарем, а держава жертвує їм незначні суми, мізерну плату за дешеві квитки в автобусах. Тому дотепно називають їх "зайвими громадянами", число яких постійно зростає і становить тепер 33 відсотки населення, а через 20 років буде їх 50 відсотків — за даними медичної опії й американському життєвому рівні. А журналіст С. Гарріс стверджує, що чим старший, "сеньйор ситизен", тим менший вірогідний.

Таке відношення до старших віком людей, на жаль, укладається і українському поселенню та спричинює в громадах багато зайвих родинних трагедій, які можна було б виключити, якщо б у нас були свої, українські, приміщення для злитих осіб, що хоч можуть ще полагодити свої гігієнічні та фізіологічні потреби, але вже не спроможні полагоджувати адміністративні чи господарські справи у власній хаті. Для своєї родини вони часто стають тягарем, бо забувають замкнути двері чи погасити газ, коли виходять з дому.

Власне на такому тлі ро-

Володимир Левенко

ЗНОВУ ЗЛИВА КРИТИКИ НА "ЖОВТОБЛАКИТНИКІВ"

го націоналізму, який устаткував свого духовного пастора Д. Донцова проголошення закон однічного суперництва націй, висунув людиноненависницьке гасло боротьби всіх проти всіх.

Розказує автор також й про інші "зловідання" націоналістів, зокрема про їхню "мрію про повалення радянської влади і повернення в обози іноземних окупантів на Україну".

Головне вістря автор спрямував проти тих українських журналістів і політичних діячів на поселеннях у вільних країнах світу, які активно співпрацювали разом із західними делегаціями на Мадридській конференції за безпеки і співробітництва в Європі, щоб засудити потоптання прав людини у Советському Союзі й інших комуністичних країнах та оборонити свої права на свободу і незалежність. Чимале подєнерування і неспокій викликали заходи українців нав'язати зв'язки з афганістанським рухом, який веде тепер відкриті боротьбу проти найновішої советської агресії й окупації їхньої батьківщини советськими військами.

Вкінці автор, пристосовуючись до гавлятера в Ук-

раїні Володимира Щербиницького каже, що "політична еміграція — це політичні невдачі, яким не вдалося перепахати свої ідеї чи системи на рідні землі. Тому місією української еміграції є шукання союзників у світі, щоб хто-небудь з великих держав, наставлених ворожо до СССР, купив їх концепцію самостійної України".

Думки М. Соломатіна про "український буржуазний націоналізм" і націоналістів — не нові, новими є тільки справи, які, як виглядає зі статті, "печуть" комуністичні лідери, бо задала стаття не є першою і не буде останньою. А втім, переглядаючи підсоветські, зокрема періодичні видання, уважливий читач майже в кожному числі журналу чи газети зустріне там прикрашені пропагандистськими фразами випадки проти націоналізму і націоналістів. Існують навіть рубрики в газетах названі "На ідеологічних рубежах", у яких різні автори займають становище до проблеми "українського буржуазного націоналізму", під який вони розуміють, очевидно, все, що хоч дещо пов'язане з українським патріотизмом

— там в Україні і тут на вільних поселеннях. В Україні "буржуазні націоналісти" називають не тільки тих, хто бореться проти русифікації, оборони права української мови, але також тих, хто на вулицях великих міст демонстративно і вперто розмовляє українською мовою і приваля до цієї "звички" своїх дітей. Як правило, до цієї категорії "буржуазних націоналістів" Москва і її прислужники в Україні зараховують усі українські історичні постаті, які колинебудь виступали проти "вічної дружби" України з Москвою.

Виглядає, однак, що майже 60-річна "війна" проти українського патріотизму і патріотів не принесла для Москви бажаних успіхів, а може навіть навпаки — викликала і викликає протилежну до бажаного советських лідерів реакцію. Інакше, вони не потребували б витратити таку силу грошей на антиукраїнську пропаганду, якщо б вона була призначена тільки для "заборонних невдач", як каже М. Соломатін, і в Україні не було б активних прихильників цього руху, головною ціллю якого є боротьба проти Москви, повневолава України й багатьох інших коліс вільних народів. Примара націоналізм виробить по СССР і тому проти нього виступають солломатіни й інші пропагандисти.

нею може через рік помер і цей молодий син, а скоро за ним померла невістка. Хата старенької ймоі стояла пустою деякий час, а згодом купили її якісь люди.

Нам усім ясно, що т. з. політична еміграція, яка прибула до ЗСА в 50-х роках, старіється. Всі ті, яким було тоді 20 років, тепер почали вже шостий десяток; а 30-літні сьомий, 40-літні — восьмий. Отже не дивно, що багато вже відійшло у краший світ і постійно відходять, коли слідкувати за посмертними загадками у нашій пресі, та й відходять і далі.

Вони — може найкращіші: за них молимося, пишемо дружні спомини, складаємо навіть похорони на добродійний ціль. Вони щасливі тому, що не дожили півного віку, не мусили тинятися і каратися у жужих старечих домах. Тож подумаймо про них, які мусять доживати в домах, де панує чужа мова, якої часто вони не розуміють. Вони спраглині рідного слова та радіють безмежно, коли їх відвідати, поговорити, чи прочитати щось цікаве.

Із радістю і признанням прочитала я статтю І. Івана Фуря, "Відгук на озвучену книгу" ("Свобода", 13-го травня), для найбільше нещасливих, незрячих українців, але ще треба подбати також про злитих старих людей.

Небагато з нас задумується над тим, що вже в молодому віці починаємо старітися. Перед 20-им роком життя наші очі почи-

(Закінчення на стор. 4)

Василь Сокол

Вемірня ідилія

Дружина церувала червоні вогняні панчохи, а чоловік сидів з другого боку стола і читав газету.

— Присунь, будь ласка, ближче лампу, — попросила вона.

Він глянув у приморожене вікно, за яким уже зовсім стемніло, пересунув настільну лампу з зеленим абажуром ближче до крісла, де сиділа дружина, і знову заглибився в газету.

Дружина стримано зауважила:

— Міг би і сам догадатись...

Чоловік відірвався від газети, ніби щось хотів сказати, але здалеку донісся звук реактивного літака. Можна було й звикнути до цих регулярних нічних польотів, але щоразу шибки в кімнаті так гучно резонували в тон військового літака, що складалося враження, ніби пілот пікірував саме сюди, на цю кімнату, де сиділо миле подружжя.

Чоловік нічого не встиг відповісти на докір дружини, тільки поплемкав губами, а дружина на мить заклала з затиснутою в руці голкою, наче ось-ось мало щось лиш трапитись. Однак літак з грізним ревом прошумів над їхніми головами, потяг у далечин тугу струну.

Чоловік зашестелів газетою, а дружина знову раптовало голкою.

— Може б угорос почитав — згодом сказала.

— А чи воно тобі потрібне? — байдуже відповів чоловік. — Нічого цікавого. Щодня одне й те ж...

Запала тривожна пауза. Чоловік розгорнув ще одну газету, а дружина тихо, ніби сама до себе, вимовила:

— Справді, одне і те ж...

Що? Що вона сказала? Чоловік з-під лоба глянув на неї. Ні, нічого особливого, все нормально. Дружина так само уважно, може, навіть занадто зосереджено длубалася в п'яті панчохи. Так, так, все гаразд, то просто йому здалося, що вона чимось незадоволена.

— Завтра мені треба раніш вийти з дому, — нагадав він.

— Знаю, у тебе завтра середа...

Партійний день, — уточнив він. — Вранці мені треба в колективі провести політінформацію про події у світі, і через це...

— Подай, будь ласка, моток на вікні, — перебила вона. — Кінчалася нитка. Он там, тобто ближче, на вікні червоний моток.

Не відірвавшись від газети, він намацав нитки і подав дружині. Вона сказала, "дякую", але він на це не зреагував, — видно, був так зацікавлений газетою. Справді, за мить вигукнув: — Ніхт не заспокоюється кляті імперіалісти на Близькому Сході! І що їм там треба?

— Наче ти не знаєш — спробував нав'язати розмову дружина.

Чоловік раптово скопився з місця:

— Котра година? Пора

вмикати телевизор. Мало не забули, сьогодні ж художній фільм.

— Пробач, ніж не вдягну голку... Щось очі мої... Очі в неї підозріло блиснули. Він це помітив. Як це не до речі! В такий хороший, лагідний вечір. Буде художній фільм... Мало не прогавили, так непомітно час летить...

Так непомітно швидко час летить! Хвилини, години, дні, місяці і роки. Все життя...

Пора вмикати телевизор. Буде художній фільм. Здається, індійський, зворушлива сімейна мелодрама, — тільки там, за кордоном, такі фільми вміють здійснити — у нас нема таких сюжетів, таких драм, таких переживань. Тільки на таких фільмах бачиш, як люди можуть красиво переживати, страждати, любити і плакати.

Але сьогодні не треба сліз. Тільки подивитись на інших людей, на їхні переживання, поспівчувати їм... Так, так, зараз покажуть зворушливий індійський фільм. Тільки для дорослих. Дітям не рекомендується...

Як гірко, що у них нема дітей! Порожнє в хаті, пусто на душі...

Очі в неї зрадливо заблещили, а у нього тремтіли руки. Червона нитка в його пальцях ніяк не хотіла потягнутися у вушко голки. Він дражливо кинув:

— Знайшла час!

Вона рвучко відірвала у нього голку.

— Успокойся, я зараз увімкну телевизор.

— Через твою голку-нитку, мабуть, уже і спізниться! Он бачиш, — фільм уже почався...

Крізь молочний засвічений екран телевизора почали вимальовуватися фігури людей. Вони рухалися, жестикулювали, щось вимовляли, але слів не було чути.

— Звук, звук, давай! — командував чоловік і сам підійшов, став крізь руки на панелі телевизора. — Дивна річ! Що трапилось? Де звук?

Правда, і без звуку можна було зрозуміти, що в отих індійців відбувалася гостра суперечка між чоловіком і дружиною. Вони збігалися, махали руками, розбігалися, знову кидалися один на одного, щось загально вигукували, беззвучно кричали...

Вона посміхнулася: — Ти диви, як цікаво! Гарячкують, а самі себе нечують... Смішно.

— Нічого смішного нема, — сказав чоловік. — Лямпа в приймачі перегоріла. Що тут смішного?

— Звичайно, все це дуже серйозно, — сказала дружина, — і, дійсно, нема чого сміятись... Плакати треба.

— Ми можемо піти до сусідів, — сказав він, — у них справний телевизор. І нічого тобі плакати через такі дрібниці...

— Хто тобі сказав, що я

(Закінчення на стор. 4)

Мирослав Лабунька

УКРАЇНЬСЬКА НАУКА Й ЮВІЛЕЙ 1000-РІЧЧЯ ХРИЩЕННЯ РУСИ-УКРАЇНИ

Доповідь на позицію тему виступає М. Лабунька на IV-му Конгресі Мирян Української Католицької Церкви в Римі 15-20 лютого ц. р. Матеріали цього конгресу мають повністю невідомі друком окремих виданнях. З огляду на актуальність деяких думок і пропозицій, які порушені в доповіді й які можуть бути цікавими для наших читачів, редакція друкує деякі частини цієї доповіді. — Ред.

Такий унікальний ювілей, як Ювілей 1000-річчя, повинен для нас всіх послужити, як добра нагода, для глибокої застанови над тим, що на цьому етапі розвитку нашого народу належить зробити в кожній ділянці його національного життя. Такої застанови потрібно, якщо мова про українську науку в розсіянні. Було б дуже корисно, якщо б українські наукові інституції, товариства і організації чимськоріше відбудили спільну нараду, на якій їхні представники могли б спільно застановитись над тим, які то невідкладні завдання стоять перед українським науковим світом у діаспорі напередодні Ювілею. Заки, однак, цілий комплекс таких завдань буде обговорений на відповідному форумі, постарайтесь перерахувати й запропонувати бодай дещо з того, що можна би й треба би зробити у зв'язку й з нагоди Ювілею 1000-річчя. Застереження, що пропозиції ці підібрані дуже суб'єктивно; але бодай над деякими з них вже продискутовано прилюдно, чи приватно, й вони знаходили схвалення у компетентних колах. Порядок перелічення цих пропозицій — завдань має за ціль вказати на важливість їх черговості. Для кращого перегляду згрупувано ці пропозиції у двох розділах, що їх названо: "Конференції" і "Видання". Під подвійними пропозиціями — проектами: подано їхній опис, їхне

значення для української науки, як також вказано на їхню практичну потребу під сучасну пору. Коли який проект уже в підготовці, або й здійснюється, то подається інформація — якщо вона доступна — про те, в якій стадії він тепер знаходиться.

І. КОНФЕРЕНЦІЇ

Міжнародна Наукова Конференція

Мається на увазі конференція, присвячену розгляді основних питань, пов'язаних з поширенням християнства на території Русі-України. Доповідачами на такій Конференції мали б бути визначні вчені спеціалісти різних ділянок студій середньовіччя із різних країн. Останньою ціллю такої конференції — це в першу чергу зустріч фахівців для виміни думок і поглядів стосовно різних аспектів християнізації Русі-України, а в дальшому — приготування до друку і видання прочитаних доповідей. Така книга — збірник високоякісних наукових доповідей різними мовами повинна б стати тривалою пам'яткою вшанування і увіковічнення цього Ювілею.

Підготовка такої конференції уже триває деякий час і тут я коротко представлю, що досі зроблено. Як уже відомо з повідомлень української преси, (див. "Свобода", 25-го червня і з 29-го липня 1980) відбулись ініціативні Українського Католицького Університету ім. св. Климента Папи під головуванням його ректора, о. митра Івана Музики наради в ЗСА (15-го червня у Філадельфії) і в Європі (20-го липня у Римі) представників українських наукових установ, академічних навчальних закладів, наукових товариств і організацій у справі підготовки до відзначення 1000-річчя християнства Русі-України князем Володимиром Великим українським науковим світом в діаспорі. Участь у цих нарадах взяли й погодилися на співпрацю у підготовці до Ювілею представники таких наукових інституцій і організацій: Український Католицький Університет (Рим), Український Вільний Університет (Мюнхен), Український Науковий Інститут Гарвардського Університету (Кембридж, Масс., ЗСА), Наукові Товариства ім. Шевченка у ЗСА, Канаді й в Європі, Українська Вільна Академія Наук у ЗСА й Канаді, Українське Богословське Наукове Товариство (Рим). Зразу була

поборено заходи, щоб до співпраці в цій одній справі притягнути також інші існуючі українські академічні й науково-дослідні центри. Є надія, що ці заходи увінчаються успіхом.

На нарадах у Філадельфії виявилось, що про те, як найкраще було б відзначити Великий Ювілей, якщо йдеться про український науковий світ у діаспорі, існують різні думки й погляди. В часі дискусій зарисувались уже більш-менш три можливі проекти до здійснення, що їх тут згадаємо: а) видати збірник праць, що були б присвячені тематиці, пов'язаній безпосередньо з питанням християнізації, за участю визначних спеціалістів середньовіччя — своїх і чужинців — і видати праці цієї конференції окремим виданням у формі збірника; в) відбудити ряд конференцій (якщо можливо, за певним узгодженням між інституціями і організаціями) з нагоди Ювілею 1000-річчя — з різною тематикою і тоді видавати такі праці в певній серії, очевидно, з присвятою Ювілеєві.

Остантотю на нарадах у Філадельфії, як також у Римі прийнято рішення зосередитись в першу чергу на проекті Міжнародної наукової конференції, себто на проекті "б". Така конференція повинна б відбутись декілька років перед ювілейним роком 1988. До участі в Конференції мали б бути запрошені найбільш визначні вчені спеціалісти, загальнознані в наукових міжнародних колах. Ідеться, отже, про таких вчених, які могли б зробити з такої особливої нагоди певний спільний вклад у скарбницю науки й тим самим причинитись до кращого пізнання обставин, за яких відбулась християнізація Русі-України та суміжних країн і народів, як і до кращого зрозуміння суті християнства в його початках на наших землях.

На нарадах у ЗСА й Європі було недвозначно домовленося і згода учасників, що всі заступлені інституції і організації будуть колективним спонсором такої конференції. Були висловлені побажання, щоб ще раз попросити до співпраці ці установи й організації українського академічного світу в розсіянні, що в нарадах 1980 року участі не взяли. Порушувалося питання фінансів. Були висловлені застереження зі сторони деяких представників, що відповідні фонди існують і з них можна буде бодай частинно покрити кошти конференції.

(Продовження буде)

Відійшла у вічність св. п. М. Мороз

Світло пам'яті Мирослава Мороза походило з дому Дашинич гербу Сас-Кульчицька. Народилася вона в 1884 році в Борщеві. Початкову освіту і виховання одержала від гувернанток на місці, вдома. Середню і вищу освіту здобула в Станіславові і Львові.

Вийшла св. п. Мирослава за проф. Миколу Мороза. Подружжя мало дві доньки: Віру Анну, дружину о. протопресвітера Віталія Коваленка; Наталію Олександрівну, дружину о. протопресвітера Ярослава Дідика. Св. п. М. Мороз померла 27-го червня 1982 року у вечірніх годинах, проживши 98 років.

Покійна була милою, зрівноваженою і доброго серця людиною, та вирізнялася великою зовнішньою красою.

Її чуло серце, особливо для потребувачих людей, ніколи і нікому не відмовила. Після Першої світової війни св. п. Мирослава радо приймала у своєму домі університетську братію, і в панстві Морозів часто при столі бувало по 20 осіб емігрантів. Вона вболівала розбитим українською громади, але нікого не осуджувала, а тільки просила Бога, щоб Він умудрив наших провідників, бо тільки в єдності сила. Вона була великою християнкою, надивовижу добра людиною. Спочивши навки, у великому смутку вона залишила двох доньок, зятя, трьох онуків і сім правнуків, та племянників, племянниць, похоронів, близьку і дальшу родину.

Похоронні відправи почалися у Філадельфії Парастасом 30-го червня, що його відправили отці: митрат М. Борисенко, протоієрей П. Гринишин та протоієрей О. Лімонченко. Гарно співав хор під керівництвом С. Козатчука. Отці М.

Борисенко (по-українськи) та П. Гринишин (по-англійськи) теплими словами попросили Покійну, відзначаючи її християнські чесноти. На другий день до згаданих священників прилучився о. митрат М. Ярош, декан, і він прощав Небжичку від Митрополита Мстислава, від консисторії, священників Деканату і всіх присутніх, розповідаючи про її родовід і життя, повне добрих вчинків, аж до смерті. Хор на другий день співав під керівництвом маестро Віри Левинської, адораторкою якої була св. п. Мирослава. Після відправи в церкві і поминального снідання тіло Покійної було перевезено до Українського Пантеону в Савант Брук, Н. Дж., де отці: протопресвітер В. Покотий та о. М. Петляк, закінчили похоронні відправи, а о. протопресвітер С. Біляк і о. протоієрей Ф. Істочин співали в хорі.

Жалобною тризною проводив д-р Роман Мороз, який на вступі зворушливо окреслив життя Небжички.

Зі словами співчуття, повними духового змісту, виступили: проф. Ів. Короничук, проф. Дарія Витанович — колишня учениця, митрат Іван Костюк та представник Державного Центру УНР — міністер фінансів К. Луценко. Всім їм — від родини, — а також і тим, хто листовно (аж до цієї пори), телефонічно і особистою участю в похоронних відправах пошанували величавий похорон незабутньої Покійної, належить велике спасибі.

Родина і окремі особи склали пожертви на церковні та національні інституції, що дало суму майже 900 доларів.

Е.З.

Вшанування Оксани Мешко в Асторії

Стараннями Відділу ОЖ ОЧСУ в Асторії, Н.Й., у неділю, 27-го червня ц.р., відбулася панель на тему: „Жорстокі переслідування українських жінок в'язнів в концентраційних таборах Сибіру“, на основі книжки О. Мешко п.н. „Between Death and Life“.

Ціллю цього панелю було вшанування жінки-героїні, яка ціле своє життя боролася з окупаційною комуністичною владою за кращу долю й волю свого народу. Її непохитний характер є й тепер подивом гідний, коли на 75-му році життя спокійно й гордо прийняла вирок несправедливого вісімдесятирічного засудження каторжної праці в концентраційних таборах Сибіру.

Ці події відкрила голова Відділу Наталія Хоманчук, представивши презентацію: Лесю Галатин-Зварич і Лідію Дяблугу, а відтак привітала присутніх, зокрема містоголову ГУ ОЖ ОЧСУ Марію Нестерчук, Володимирів і Софію Левенців, представників місцевих організацій: Осипа Галатин-Голову, осередку СУМ-А, Степана Боднар-Голову управління Дому СУМ-А в Асторії, як також своїх колишніх учнів школи українства, особливо Ярослава Дяблугу.

Відтак Л. Галатин-Зварич переповіла зміст книжки, оснований на автобіографії авторки, тобто Оксани Мешко. І розповів доповідник Л. Дяблуга, розказавши про покарання в ізоляторах, про недостатню медичну опіку, та про страх совєтських окупантів на саму згадку Степана Бандери. Обидві панелістські висловили багато думок, зв'язаних із переживаннями наших довголітніх в'язнів жінок у жахливих умовах в концентраційних таборах Сибіру. Вони також гарно характеризували в'язнів-жінок із Західної України — їх добросердечність, учинність, ширість, та готовість допомагати товаришкам, а найбільше панелістки наголошували їх моральну здисциплінованість.

Присутні вкрай зворушені прислухувалися до розповідей панелісток, висловлених чистою українською мовою.

Велике зворушення відчула і авторка цього допису, бо ці доповіді навели спогоди на переживання її братів: одного на Воркуті, одного в Хабаровську, а братової з малим сином в Іркутську. Рівночасно можна було радити, що все таки й по 40 роках ще є люди не байдужі до змісту книжки О. Мешко „Поміж смертю, а життям“, яку видано англійською мовою в перекладі Юрія Мошинського.

Після цих доповідей була жива дискусія, в якій забили голос: О. Гентіш, М. Савчак, С. Рудик й інші. В заключнім слові голова Н. Хоманчук подякувала молодим презентам за гарну підготовку панелю. Вона також звернула увагу на обставини, в яких О. Мешко писала свій твір, порівнявши його з іншими подібними творами, що були написані на волі поза межами СССР, як, наприклад, „Кров і вугілля“ — Фурмана, спогади Шифрина, Радігана, Солженіцина й інших. Н. Хоманчук висловила жаль, що О. Мешко, як член Української Гельсінської групи, хоча вже старша жінка, перебуває тепер на Сибіру на каторжній роботі. Вкінці Н. Хоманчук навести слова поета Василя Стуса за примірненням їх до О. Мешко.

Народі мій! До тебе я поверну і в смерті обернуся до життя. Своім стражданням і незлим обличчям Як син тобі доземно поклонюся і чесно гляну в щирі твої очі і з рідною землею поріднюсь.

Це був цікавий панель, добре підготований і гарно переведений.

Н.Х.

Стан в Україні, рух опору й ми

(доповідь ред. О.Зінкевича у скороченні)

З нагоди конференції представників Світової Координаційної Ради Ідеологічно-Спортивних Націоналістичних Організацій (ІСНО) в Олбані, Н.Й., ЗСА, у дні 2-4 липня 1982 року, відбулася студійна конференція з доповідями ред. Осипа Зінкевича, д-ра Ігора Гуріна, митрат Мирослава Юркевича й Павла Дорожинського. Після кожної доповіді були запити й дискусія. Модератором був проф. д-р Петро Стерчо.

Ред. Осип Зінкевич („Смолоскип“) ствердив, що боротьба за людські й національні права в Україні триває. Енергетика (нафта, газ, вугілля) пов'язує економічно народи СССР. Совєтська влада хоче також пов'язати Польщу й Румунію у свою економічну систему та позбавити їх окремішності. Але навіть довгі роки поневолення Грузія та Вірменія не зрусовізовані так, як Україна; вони не втратили своєї національної окремішності.

Ідеології ліви чи праві можуть впливати на розвиток народу, але ніколи не зможуть причинити до його занеку. Партотратичне керівництво в СССР включає членів різних народів, однак немає співвідповідності за владу. КП ССР веде політику на службі російській державі, совєтської батьківщини, а не російського народу. Політика Уряду СССР веде до створення одного совєтського народу з російською мовою й культурою.

Тому 50 років ще були в Україні дві культури — українська й російська, тепер вже одна — совєтська культура. Головною роллю в уніфікації СССР відіграє єдність совєтської економіки, всеосяжний господарський комплекс. Про це згадує американський учений Річард Пайпс, що СССР творить єдину економічну цілість, совєтська влада закріпила всі економічні й культурні зв'язки в користь росіян.

В дискусії над новою совєтською конституцією росіяни виступали за ліквідацію автономних національних республік. Енергетика зв'язує всі совєтські республіки: це електричні й атомні станції, нафта, газ і вугілля. В Україні збудували шість атомових електричних станцій — три на Волині (Півні, Чорнобильськ і Кузнецьк) та три в південній Україні: біля Миколаєва, Одеси й в Криму. Біля цих станцій постали чужонаціональні острови населення — по неукраїнської обслуги. Для них побудували цілі міста, магазини, школи і т.д. Це засіб русифікації та советизації України.

Зате українців переносять масово на працю далеко від України, що спричинило великі демографічні зміни. Запроєктовано дві газопровідні лінії із Сибіру до Західної Європи через Україну: Оренбург-Ужгород. Крім газоконденсатних станцій на цих лініях має постати нових поселень по п'ять тисяч неукраїнського населення, що будуть обслуговувати згадані станції й нові фабрики. Український газ із Дашави й Борислава на Підкарпатті, та з Шебелинки на Харківщині натомість доставляють до Москви.

Україна є на третьому місці щодо продукції газу у світі; Америка займає п'яте місце. Атомова й електрична енергетика України є на перехресті СССР і Західної Європи. Російська влада в СССР старастася поставити Україну в таке становище, щоб вона не змогла усамостійнитися. Російське економічне планування має політичні цілі — унеможливити Україні відокремитися від СССР. Західна Європа не буде підтримувати змагання України до самостійності із-за її геополітичного положення. Тому що газопровідні лінії із Сибіру переходять через Україну, Захід буде боятися утратити газову енергетику із Сибіру.

Україна переживає свій геноцид, мільйони гинуть духово, подвійна мораль досягає вершка. Росіяни не вмиряють духово, не стоять перед загрозою духового нігілізму.

Наше відношення до українців у СССР не може бути таке саме, як до росіян. Перед нами велика загроза в духово-національному аспекті. Російська колонізація України триває. Українська преса на еміграції не присвячує багато уваги сучасному стану в Україні. Правозахисний рух і дисиденти змагаються до національної самостійності. Вже тому 50 років Хвильовий виступив з кличем: „Геть від Москви“, бо, якщо Україна хоче жити своїм життям, то повинна орієнтуватися на Європу. Українська Група наголошує вихід України із СССР. Йдеться про „бути чи не бути“ українському народові. Час на холодну калькуляцію. Існують революціонери, що ведуть визвольну боротьбу, й пристосуванці. Не всі жиди піднімали повстання проти Риму, тому не всі загинули в боротьбі, але ті, що залишилися, такі здобули жидівську державу.

Влада в СССР є в перехідній стадії. Треба економіти національні сили і зберегти їх на слушний час. Утрачаємо здібність тримати руку на живчику життя в Україні, для нас майже невідоме життя в Україні; не маємо відчуття дійсності. Нормальні взаємини між еміграцією й Україною дуже утруднені; Україна потребує нашої допомоги, однак українці Заходу перестали бути орієнтовані, для людей в Україні. Еміграція змагається між собою; наші дисиденти вилковуються зі своїх помилок. Йдеться про те, щоб наші політичні діячі піднесли вище, зуміли відчувати Україну, визначити перспективи майбутнього та розв'язувати проблеми часу.

Не сміємо захоплюватися самими кличами, але треба твердо підходити до дійсності. Крім „Самвидаву“ є мільйони людей, що стоять осторонь. На Заході панує псевдопатріотична ідеологія. Є змагання за єдність, але занадто громадянська думка. Є криза відповідності верств, що не є виразником громади, не формує її, не веде. Але вже ж такі ми стоїмо краще, як тому сто років коли Росія намагалася нас десятиліттями поглинути, але ми такі є. Найкращий доказ — події у Красноярську на Сибірі в березні 1982 року, де під час зимової Спартакіади українці вийшли на лєтовісні вітати українських спортсменів зі своїми синьо-червоними прапорами (синя і червона — офіційні барви УССР — прим. У.В.). Українські спортсмени з України здобули сім перемог. Це було велике національне піднесення сибірських українців; це був знаменний „вибух українства“ на далекому Сибірі над Єнісеєм.

У.В.

День Союзанки округи Чикаго

В неділю, 20-го червня ц.р., відбувся на оселі „Самомомот“ в Равід Лейку черговий „День Союзанки“. Цю імпрезу влаштував один раз в році Округна Управа Союзу Українок Америки, при співпраці свого членства, згуртованого в 12-ох відділах.

Холодна й змінлива погода дещо лякала союзанок, та на радість усім перемогло сонце.

Програма дня почалася Службою Божою, яку відправив о. Андрій Шагала, ЧСВВ. Перед проповіддю він передав привіт від Владимира Інокентія, ЧСВВ, та висловив признання Союзу Українок за корисну працю. Нав'язуючи до Дня Батька, він зі щирою турботою пригадавав батькам про їхню відповідальність за релігійне й національне виховання своїх дітей.

Після Богослуження голова Округної Управи Естасія Струтинська через гучномовецькими словами вітала союзанок та гостей, яких приїздило чимраз більше. По довгих зимових місяцях оселя оживила гомоном приязних розмов, безтурботним сміхом дівчорі. Радісно зустрічалися союзанки, їхні друзі й знайомі, які прибули зблизків й здалека.

Окремим автобусом приїхали з Милвокі члени 51-го Відділу СУА разом з дитячою групою танцюристів. Приїхали також союзанки з Індіани, на чолі з енергійною головою Іриною Куч. Приємно було зустріти знову по довгих місяцях відсутності Маруся Юзефович, яка вітала всіх своєю милою усмішкою.

На окремому столі розложилася свої „фанти“, признані на лєтерію, Марія Гриневич, організаційна референтка. Справно працювала кухня під зарядом Анни Білинської та її помічниць з 22-го й інших відділів. Кухню заряджували члени відділів 29-го й 84-го. Там можна було зустріти представниць цілої Округи, бо помагали всі. Великий попит був на „гамбургери“, які так смачно приготували наймолодші союзанки.

В годині 3-й по полудні, на довший площіоселі з Ярослава Панчук

Як відомо, Союз Українок Америки відзначає в цьому році 50-ліття Першого Українського Жіночого Конгресу, який, за словами організаторок „був справжнім пробудженням жіночих сил“. Тоді творилися нові відділи СУА, а між ними Відділ 36-й, перший у Чикаго, активний до сьогодні. Округна управа запланувала в жовтні 1982 року святотичний бенкетом відзначити ці ювілеї. Дай Боже, щоб до того часу повстав ще один молодічний відділ СУА в Чикаго. Для дальшого розвитку й росту Союзу України Америки потрібно нових молодих сил.

Ярослава Панчук

Длилося сумною вісткою, що в суботу, 17-го липня 1982 року, далеко від рідної України, яку він любив, несподівано, відійшов у Вічність на 67-му році життя, наш Добрий ПРИЯТЕЛЬ і ДРУГ

бл. п.
ПЕТРО МИХАЙЛОВИЧ ОНАЙ

Нехай американська земля буде йому легкою. Просимо молитися за його душу.

Д-р ВАСИЛЬ ЗАКО
ВАЛЕНТИНА КРАМ
Лос Анджелес, Каліфорнія

Длилося болючою вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що 5-го серпня 1982 року, з Болі Вовниного відійшла у Вічність, зосмортена Найсвятішими Тайнами

бл. п.

МИРОСЛАВА ОСІДАЧ

дочка о. Михайла і Олени, народжена 20-го лютого 1908 р. в селі Ветлина на Бояківщині.

Тіло Покійної буде перевезене з Нью Йорку до похоронного заведення М. Насевича при 109 E. Tabor Road, Philadelphia, Pa.

ПАРАСТАС за душу Покійної відправиться в понеділок, 9-го серпня 1982 року, о год. 8-й веч.

ПОХОРОН у віторок, 10-го серпня 1982 р., о год. 9-й рано з того ж похоронного заведення до церкви Царя Христа, в заїдтам на центар Са. Марії у Факс Чейсі, Па.

У глибокому смутку:

ОЛЬГА БОГАЧЕВСЬКА з чоловіком ОМЕЛЯНОМ — сестра НАДІА РАЗУМІВ — сестра ЛЮБА ОСІДАЧ — сестра в Україні

сестринки: ЮРІЙ БОГАЧЕВСЬКИЙ з дружиною ІРЕНОЮ і дітьми: ХРИСТОМ, ЮРІЕМ, КАТРУСЕЮ ГАРАСЕВИЧ з чоловіком БОГДАНОМ і дітьми ТАНЕОМ і ТАМАРОЮ

ОКСАНА ГІНОЯ з чоловіком ВОЛОДИМИРОМ і дітьми ХРИСТОМ, ОЛЕСЕМ і АНДРІЯКОМ БОГДАН РАЗУМІВ

братанок — РОМАН ОСІДАЧ з дружиною АННОЮ і дітьми ТАНЕОМ, РОМЧИКОМ і НАТАЛІКОЮ

братова — ІВАННА ОСІДАЧ та близькі і дальша Родина в Америці і Україні

Яр Славутич...

(Продовження зі стор. 1)

вих конференціях, з'їздах тощо.

Поетична творчість Яра Славутича зібрана в таких книжках: „Співає колос“ (1945), „Гомін віків“ (1946), „Правдоносці“ (1948), „Спрага“ (1950), „Донька без імени“, поема (1952); „Оаза“ (1960), „Мастат“ (1962), „Завоюючий прерій“ (1968, друге вид. 1974), „Мудрощі мандрів“ — із подорожі навколо світу (1972), „Трофеї, 1938-1963“ (1963) та „Зібрані твори“ (1978). Крім того, його поезії перекладено на

англійську мову — дві книжки (1959 і 1974), французьку (1976), німецьку (1949) та інші мови (окремі вірші).

До 60-річного ювілею поета видано симпозиум „Творчість Яра Славутича“ (1978), упоряджування д-ра Володимира Жили.

Тепер ювіляр УММАН готовує до друку дев'яту збірку поезій „Живі смолоскипи“, книгу літературних статей та збірку перекладів із багатьох мов на українську.

Цінний дарунок!

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ — НЕОБХІДНА КНИЖКА ДОМА І В ШКОЛІ

Подбайте, щоб в кожній публічній бібліотеці була нова і сучасна дитяча енциклопедія

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

UKRAINE: A CONCISE ENCYCLOPAEDIA

Том 1-ий \$75.00 — ЦІНА — Том 2-ий \$85.00

Хто замовить ОБА ТОМИ платить \$140.00

Тут відтати і разом з чеком або поштовим переказом (М. О.) вислати на адресу:

To: UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Прощу вислати:
☐ Том 1-ий \$75.00
☐ Том 2-ий \$85.00
☐ Оба томи \$140.00
включно з пересилкою.

В додому пересилкою (чек, М. О.) тоді, коли ви просите вислати на адресу.

Name _____
No _____ Street _____
City _____ State _____ Zip Code _____

Друкарня „СВОБОДИ“

приймає до складу і друку

КНИЖКИ • БРОШУРИ • ЛЕТЮЧКИ

ТОЩО

„СВОБОДА“

30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807
N.Y. Line — (212) 227-4125

ПОЯВИЛИСЬ НОВІ КНИЖКИ

Емма Андрієвська: РОМАН ПРО ЛЮДСЬКЕ ПРИЗНАЧЕННЯ \$15.00

Юрій Борець-Чумак: „РЕЙД БЕЗ ЗБРОЇ“. УПА на Заході — спогади. Обкладинка роботи мистця Ростислава Глущака \$15.00

В-во Сучасність: ЙОСИП ГІРНЯК — спогади. Упорядкував Б. Бойчук \$23.00

Володимир Дмитріа: НА ПОРОЗІ ЖИТТЯ — спогади між Першою і Другою світовою війною \$15.00

Олеся Ізарський: ЛІТО НАД ОЗЕРОМ — роман. Обкладинка роботи Лариси Лаврінченко \$10.00

Роман Купчинський: ПОГРОМИ В УКРАЇНІ, 1972-1978. Обкладинка роботи Ірини Івахів \$14.00

о. Іван Лужецький: „ІСУС З НАЗАРЕТУ“ — Мит чи Співач? Обкладинка роботи Омелія Мазурика \$10.00

Михайло Островерха: „НАПЕРЕКИР“. Міляно 1926-1931 — спогади \$ 8.00

Мирослав Прокоп: а) РОБІТНИЧІ СТРАЙКИ В ПОЛЬЩІ 1980 \$ 7.00 б) УКРАЇНА І УКРАЇНЬСЬКА ПОЛІТИКА МОСКВИ \$ 5.00

Іван Смоляк: НЕСПОКІЙНА ОСІНЬ — роман. Обкладинка роботи Ореста Слупчинського \$13.00

Марта Тарнавська: ЗЕМЛЕТРУС т. \$ 7.00 поезії 1971-1980 років і переклади м. \$ 5.00

Українське В-во „Смолоскип“ Ім. В. Симоненка, упорядкувала Марта Гарасовська УКРАЇНСЬКІ ПОЛІТВ'ЯЗНІ — адресарний покажчик за станом на грудень 1981 року \$ 7.25

Українське Історичне Товариство в Америці під редакцією д-ра Любомира Винара ІСТОРИЧНИЙ АТЛАС УКРАЇНИ \$30.00

Мешканці стейту Нью Джерсі зобов'язані 5% стейтського податку.

ЗАМОВЛЯТИ У:

СВОБОДА BOOK STORE

30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

Старість...

(Закінчення зі стор. 2)

нають втрачати свою досконалість, а потім послаблюється слух і волосся починає сивіти. В сороковому році життя стає важко бачити в сутерку слабо освітлені предмети. На 50-му році людини втрачає вже третину своєї енергії та послаблюється нюх, а після 70-ки людина починає забувати прізвища своїх знайомих. Також рани гояться набагато довше, як у молодих людей, мускули втрачають 15 відсотків своєї сили, а ріст людини меншає один сантиметр на кожних 20 років життя.

Отже також ми всі по-маленьку дитиніємо, бо наша пам'ять зафіксує слабше події сеньйорського дня, як колись події дитинства чи молодості, чого добрим прикладом може бути факт, що професор вдома перед викладом забуває свою доповідь, а старший пан шу-

кає часто за ключами до авто, хоч добре пам'ятає, хто колись стрілив перший гол на важливих змаганнях між "Україною" і "Польонією". Подібно, кожна стара жінка скаже вам, яку сувенірну мала на першому балі, хоч не всіли пригадати, що одягала вчора.

Тому ставмося по-благородно до тих, що забувають число своєї кімнати чи мешкання, або підозрюють когось, що їм украв чек чи гроші, що вони заховали на дні якоїсь шухляди. Власне для них, для їхньої людської гідності потрібно, щоб хтось ними опікувався, обгоряв перед надзвичайними чужих користувачів "опікунів".

Дім для здитинілих (Senile) старших людей є дуже актуальною потребою українського поселення, якого заведення у нас немає, бо до оселі "Вознесіння", яку втримує СУК "Провидіння", приймають лише фізично і психічно спосібних пенсіонерів, подібно і Союзівка дає захист старшим, але лише зовсім здоровим людям. А наша еміграція старіється і шораз більше буде таких сеньйорів, що неспосібні самі собою опікуватися, тим більше, що на еміграції опинилось багато неодружених і бездітних людей, які не мають найближчої рідні, яка могла б ними заопікуватися.

Ідучи із Флориди я зустрілася у Нью Джерсі, щоб відвідати моїх друзів і знайомих, а з ними відвідала й

одну старшу паню, що "тимчасово", заки СУК "Провидіння" побудує новий захист для старших, перебуває в лютеранському старечому домі. Коли я запитала її, як вона почувається, вона відповіла мені: "Моло, Господи, щоб змилювався і якнайкорше забрав мене, бо вже не дочекаю, щоб бути у нашому українському домі, і хоч мені тут не зле, але не маю з ким поговорити, не чую рідного слова, тут говорять різними мовами, а я можу розмовляти тільки з однією словачкою, та й то вона мене не дуже розуміє".

Чому ж не створимо для них дому з рідною мовою, де молоді, 60-літні сеньйори могли б допомагати, дбати і займатись старшими 70-ти і 80-ти літніми, зі своїми смеритованими медсестрами, що працювали б лише по дві-три години на добу. Треба сподіватись, що й лікар-пенсіонер погодиться б вести таке благодійне діло.

Можливо, що вже акороти об'єднанні наші союзи розв'яжуть і цю заєдбану, але таку кончечку справу — дім для немічних осіб.

Концерт учнів Музичної Студії проф. Зої Маркович

Перший ряд (зліва): Бетті Абрагам; Антоній Очуїда, помічник управителя Джейкобс музичної компанії проф. Зої Маркович; о. митрат Зенон Злочовський, Валя Катрук, Оксана Костюк, Іван Шперналь. Другий ряд (зліва): Антонія Катрук, Юрій Лесків, Віра Наконечна, Дарія Наконечна, Христина Наконечна, Богдан Бачара, Євген Солтис, Митрон Солтис, Юлія Отуляк, Роксана Отуляк і Володимир Матісвич.

(Я.Ч.)—Філадельфійська Музична Студія проф. Зої Маркович має марку однієї з найкращих. У ній вчать тільки музично обдаровані, талановиті учні.

Програма Студії включає живчення стилю класичних композиторів, в тому і світові слави українських. Система навчання є подібною до методу гри на фортепіані п'яніста-виртуоза та композитора Франца Ліста.

Проф. Зої Маркович, член Об'єднання професорів музики в Америці—відомий піаніст із своїх концертних виступів в Європі, Канаді, Америці. Її вважають однією з найкращих музичних педагогінь. Вона гідно репрезентує українську музику в неукраїнському світі. Наслідки її праці видно на щорічних концертах її учнів.

Цього року такий концерт відбувся 19-го червня у концертній залі музичної компанії Джейкобс у центрі міста. Програма складалася з сольових творів і дуетів на два фортепіано. Учні виконали твори Баха, Гріга, Коломийця, Ковалевського, Лоджича, Косенка, Лисенка та інших.

Концерт відкрила учениця студії Антонія Катрук, яка привітала всіх присутніх і вела програму українською мовою.

Програму почали Бетті Абрагам, яка бездоганно заграє пісню Дублянського і дует на чотири руки з проф. Зоєю Маркович та дует на два піано з Богданом Бачарою. Музично обдаровані Євген Солтис виконав "Ведмедика" Косенка, а Митрон Солтис—народну пісню "Ягілочку" Вериківського. Митрон відіграв також дует на два піано із своїм братом Євгеном.

Народну пісню "Бандура" в обробці проф. З. Маркович на шість рук дуже добре виконали Віра Наконечна та її доньки Христина і Дарія. Талановитий Богдан Бачара уміло віддав характер "Елегії" складного твору Гріга.

До перших учнів належать Юрій Лесків, Роксана Отуляк, Дарія Наконечна. Богдан Бачара є одним з тих учнів, які виконують складні концертні твори. Концерт учнів Музичної Студії проф. Зої Маркович пройшов з великим успіхом і присутні на ньому рясніли оплесками нагороджували усіх виконавців. В імені вдячних учнів Валя Катрук і Юрій Лесків вручили свої вчительці дві китиці квітів.

Серед гостей на залі був о. митрат Зенон Злочовський, парох церкви св. Архистратига Михаїла на передмісті Філадельфії.

Копія появила перша бандура в Америці, хто її привіз і хто проспівав. Все це є в книжці "ІСТОРІЯ МОЄЇ СУРМИ". Ціна \$12.70. SURMA 11 E. 7th St., New York, N.Y. 10003

Д-р Зіновій Лиско
УКРАЇНСЬКІ
НАРОДНІ МЕЛОДИ
тт. 1-8

Ціна: \$93.00 з пересипкою
Мешканців стеїту Нью Джерсі зобов'язує 5% стейтового податку.

СВОБОДА BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

HELP WANTED

ПОШУКУЄТЬСЯ ЖІНКИ
для опіки немовлятка в дома,
та рівночасно до легкої хатньої
роботи. Прошу телефонувати
по 6-й год. веч.
(215) 925-7817

РОЗШУКИ

Володимир Майданюк
пошукує
ГАНЬУ ГРИМБЛЮК
родом ГРИЦІШИН,
з села Божиків (Привітне), Тернопільська область, район Бережани. Хто знав би про неї, або вона сама, просимо голоситись:
WALTER BARRY
Rd. 3, Somerset, N.J. 08873

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК
Займається похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА
ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

A Ukrainian perspective on the news...

dissident news • commentary • politics • editorials • interviews • people • reviews • community news • culture • the arts • church affairs • education • upcoming events • special features

THE UKRAINIAN WEEKLY

We cover it all.

Can you afford not to subscribe?

I would like to subscribe to The Ukrainian Weekly for _____ year(s). (Subscription rates: \$5 per year for UNA members, \$8 for non-members)

Name _____ UNA branch _____
Address _____
City _____ State _____ Zip code _____

In addition, I would like to give a friend a Weekly subscription for _____ year(s).
Name _____ UNA branch _____
Address _____
City _____ State _____ Zip code _____

I enclose a check for \$ _____

THE UKRAINIAN WEEKLY

30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

ПРО КОНВЕНЦІЇ УНС ТА ЇХ ЗНАЧЕННЯ

Конвенції Українського Народного Союзу завжди були головними етапами в розвитку не тільки самого Союзу, але і всієї Української Громади в Новому Світі. Чого можна очікувати від перебігу і рішень та вислідів відбуті недавно 30-ої з черги конвенції цієї найстаршої і найбільшої української установи у Вільному Світі, базуючись на досвіді минулого?

Інформації про це знайдете у виданій безпосередньо перед 30-ю Конвенцією книжці А. ДРАГАНА.

У ДЗЕРКАЛІ КОНВЕНЦІЙ УНС

У книжці, крім вступної загальної характеристики усіх попередніх 29 конвенцій, подано основні інформації про них:

- де і коли вони відбулися,
- скільки було делегатів,
- який у тому часі був організаційний і фінансовий стан УНС,
- які важливі рішення винесено та кого обрано до проводу.

Книжка ілюстрована, має 72 сторінки і коштує ТІЛЬКИ ЧОТИРИ ДОЛЛАРИ.

Замовляти в книгарні "Свободи":

"SVOBODA" BOOK STORE

30 Montgomery Street

Jersey City, N.J. 07302

Мешканців стеїту Нью Джерсі зобов'язує 5% стейтового податку.

ЗНАМЕНИТИЙ ДАРУНОК НА РІЗНІ НАГОДИ

2D

АНДРУСІВ • ANDRUSIW

МОНОГРАФІЯ

за редакцією СВЯТОСЛАВА ГОРДИНСЬКОГО, друкована в Римі.

- Люксусове видання, багатолітнє кольоровими і чорнобілими репродукціями.
- Ціна: тверда оправа \$25.00, брошурована \$20.00.

Мешканців стеїту Нью Джерсі зобов'язує 5% стейтового податку.

Замовляти:

"Svoboda" Book Store

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

ДО ВСІХ ЧЛЕНІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Дозвольте пригадати Вам, що вкладки повинні бути вплачені вже в першому дні місяця, коли припадає чергова платність.

Тому проситься належні вкладки врівнювати не пізніше, як 25-го дня даного місяця.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ВІДПІШТИ ВІД НАС

ПАВЛО СТАРЖЕВСЬКИЙ, член УНС Відд. 347-го Т-ва "Запорізька Січ" в Милвилі, Н. Дж., помер 21-го травня 1982 року на 94-му році життя. Нар. 12-го липня 1887 року в Грималові, Зах. Україна. Членом УНС став в 1923 році. Залишив у спадку дружину Михайлину; сина Михайла; дочку Павлину і Френсіс та внуку Дану; сестру Павлину. Похорон відбувся 24-го травня 1982 року на "Маявіт Плесант Семетері" в Милвилі, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять! Дарія Цапар, сестр.

ЗМІНИ ЦІН ЗА ОГЛОШЕННЯ у щоденнику "Свобода" та у "Ukrainian Weekly"

З уваги на підвишку поштової оплати (понад 100%) за висилку "Свободи" та "Українського Тижневіка", як також поважний зріст цін паперу та інших друкарських матеріалів, Адміністрація "Свободи" є ЗМУШЕНА підняти ціни оголошень, які обов'язуватимуть з 1-го квітня 1982 р., а саме:

ЦІНИ ОГЛОШЕНЬ у щоденнику "СВОБОДА"

1 інч через одну шпальту — за академії, посмертні згадки, розшуки, подяки	\$ 6.00
1 інч через одну шпальту — за приватні концерти, бізнесові оголошення (забави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж домів і т. д.)	\$10.00
Оголошення на 8 шпальт, без огляду на їх зміст по за кожний інч.	\$10.00

Якщо до оголошення вкладається знімок — коштуватиме додатково:

Фоторепродукція на одну шпальту	\$ 8.00
Фоторепродукція на дві шпальти	\$10.00
Фоторепродукція на три шпальти	\$12.00

Оголошення на чергове число мусить вплинути до Адміністрації 2 дні перед появою числа.

ЦІНИ ОГЛОШЕНЬ в АНГЛОМОВНОМУ ТИЖНЕВИКУ UKRAINIAN WEEKLY (НЕДІЛЬНЕ ВИДАННЯ)

1 інч через одну шпальту — за академії, посмертні згадки, розшуки, подяки	\$ 6.00
1 інч через одну шпальту — за приватні концерти, бізнесові оголошення (забави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж домів, і т. д.)	\$10.00

Оголошення на чергове, недільне видання, мусить вплинути до Адміністрації до ПОНЕДІЛКА.

Телефонічно оголошень НЕ ПРИЙМАЄТЬСЯ, тільки у наглих випадках.

Breaking the deadlock.

"I think an expensive piece of jewelry is the only way to go," said Bonnie Murray. There was a small outbreak of moans.

Look, we've been over this a million times and we can't agree on anything. I think we ought to quit arguing and buy her that United States Savings Bond," Doris Rapp said in a voice bordering on anger.

It was the third meeting of the "Gift for Hattie Walker Committee." Hattie had been in charge of all the secretaries and other workers at the company for over ten years. Now she and her husband were moving to a small town to run their own business.

The night before the meeting, Beth Miller had said to her mother-in-law, "Hattie is really amazing. Ten years on a job that and everyone still loves her. We've collected over \$500 for her going-away gift. \$500, imagine! Course we'll never be able to decide what to buy with it."

And it was beginning to look as though Beth was right. The committee had considered 42 separate suggestions and was hopelessly deadlocked.

Grace Brown, a close friend of Hattie, rose to speak. "I agree with Doris. With that \$500 we can give her a \$1000 Bond and she can do whatever she wants with it. Save it, or spend it on a watch or —"

"Or a Hawaiian vacation," shouted Ann Taylor. "Or some fancy luggage," piped up Beth Miller.

In a second, everyone was shouting out alternative uses for the Bond.

Doris Rapp held up her hands for silence. "Hey, hey,

everybody — we all agree at last... it's a U.S. Savings Bond." Applause drowned out the rest.

The lunch was held at La Sarta. It took over the entire restaurant and it still was crowded.

Grace presented Hattie with a funny card and everyone laughed. Then she handed her the \$1000 Bond and said, "We couldn't decide on what to buy, so this is for you. For one of your little dreams or part of a big dream."

Hattie took the Bond and looked at it with relief. "Last week I found a sheet of paper someone left on the copier," she said. "It was a list of 42 different gift suggestions. Everything from a Hawaiian vacation to fancy luggage. I didn't understand what it was at the time. Now, all I can say is I'm so glad you decided on the Bond."

As the crowd cheered, she kissed Grace on the cheek and smiled a big smile. Then she sat down and burst into tears.

U.S. Savings Bonds make a perfect gift. They fit everyone. They're indestructible. And they cost only half the face value.

Take stock in America.